

RASR, Razvojna agencija Savinjske regije
Ulica XIV. divizije 12, Celje
Celje, 10.02.2016

Zapisnik sestanka: **Regijski strokovni posvet: Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva in združništva v Savinjski regiji**

Termin: v torek, 9. februarja 2016, ob 12. uri

Kraj: **Narodni dom Celje, Trg celjskih knezov 9, Celje**

Prisotni: *po priloženi Listi prisotnosti*

Regijski posvet *Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva in združništva v Savinjski regiji* so organizirali Razvojna agencija Savinjske regije, Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Mestna občina Celje, Stičišče nevladnih organizacij Savinjske regije in Svet za razvoj nevladnih organizacij v sodelovanju s partnerskimi organizacijami. K sodelovanju in aktivni udeležbi na posvetu so bili vabljeni vsi, ki so želeli aktivno prispevati k regionalnemu razvoju v Savinjski regiji in z medsebojnim sodelovanjem zagotavljati priložnosti za nove zaposlitve, izkoristiti razvojne potencialne in vzpostaviti podporno okolje za razvoj socialne ekonomije v Savinjski regiji. Posvet je bil namenjen predstavnikom gospodarstva, zbornic, interesnih združenj, lokalnih skupnosti, državnih in lokalnih institucij, ki delujejo na področju socialnega dela in varstva, predstavnikom razvojnih agencij, lokalnim akcijskih skupin, socialnih podjetij in zadrug, mladinskih organizacij in mladinskih centrov, nevladnih organizacij in civilni družbi.

Jože Volfand, Fit Media, je kot moderator pozdravil vse prisotne na posvetu.

V uvodnem delu je pozdravil župan Mestne Občine Celje, Bojan Šrot, ter izpostavil, da je zanimanje za socialno podjetništvo veliko in ta vsebina daje priložnosti v tej finančni perspektivi. Izpostavil je regijski projekt Prehranske samooskrbe Savinjske regije, ki kandidira za pridobitev evropskih sredstev.

Direktorica Razvojne agencije Savinjske regije, Iva Zorenč, je pozdravila prisotne v želji po konstruktivni razpravi.

Pozdravila je tudi poslanka stranke SMC, Janja Sluga ter poudarila podporo tovrstnim projektom v okviru strateških ciljev in prioritet te vlade. Namenjeno jim bo vsaj 10 mio EUR. Socialno podjetništvo predstavlja izziv za mlade in druge ciljne skupine, izziv in potencial za razvijanje podjetniških idej ter inovativnih poslovnih rešitev, z namenom zagotavljanja večanja družbene blaginje.

Moderator Jože Volfand iz Fit medie je povzel, da so velika pričakovanja posveta predvsem v iskanju konkretnih rešitev in ukrepov na področju socialnega podjetništva. Posvet je priložnost za dialog. Apeliral je na ministrstvo, da se čimprej objavijo napovedani razpisi za socialno podjetništvo.

V nadaljevanju so bili povabljeni k delovnemu omizju *mag. Nena Dokuzov, vodja sektorja za socialno podjetništvo, združništvo in ekonomsko demokracijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo*, in *Tadej Slapnik, državni sekretar v Kabinetu predsednika vlade*.

Tadej Slapnik, državni sekretar v Kabinetu predsednika vlade, je predstavil vladni strateški projekt spodbujanja socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije. Gre za enega od 9 vladnih strateških projektov z velikim potencialom razvoja številnih storitev ter z možnostjo velikega števila delovnih mest. Cilj vladnega strateškega projekta je razviti sektor Socialne ekonomije v sklopu Strategije razvoja socialnega podjetništva. Aktivnosti bodo usmerjene v sistemsko ureditev in integracijo socialne ekonomije, umestitev socialne ekonomije v programske dokumente, pripravo sprememb Zakona o socialnem podjetništvu in Zakona o zadrugah. V pripravi je Strategija razvoja socialne ekonomije 2020. Aktivnosti bodo usmerjene v vzpostavitev Regionalnih podpornih okolij, Podpori socialnim podjetjem zagonskim Start up podjetjem, podpori učnim socialnim podjetjem za usposabljanje ranljivih skupin po regijah, razvoju socialno-varstvenih storitev. Podpora bo dana razvoju socialnega podjetništva na podeželju (v okviru razpisov MKGP bodo socialna podjetja dobila več točk pri prijavi na razpise). Razvoj socialnih podjetij na lokalni ravni naj se vsebinsko usmerja v lokalno prehransko samooskrbo, storitvena socialna podjetja, stanovanjske zadruge, turistične zadruge, obrtniške in rokodelske zadruge, energetske zadruge, mladinske zadruge.

Pripravljen je osnutek Deklaracija o partnerstvu za razvoj socialne ekonomije v Savinjski regiji za podpis vseh akterjev na regijskem nivoju.

Mag. Nena Dokuzov, vodja sektorja za socialno podjetništvo, združništvo in ekonomsko demokracijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo je predstavila Podporne programe spodbujanja socialnega podjetništva in združništva. Napovedani razpisi so v fazi priprave; prvi v mesecu februarju, drugi v mesecu marcu 2016. Podporni programi spodbujanja socialnega podjetništva so naslednji:

- Podpora MSP v okviru 3. prednostne osi OP EKP (podpora socialnim podjetjem - MGRT)
- Podpora v okviru 9. prednostne osi – socialna vključenost (socialno podjetništvo v pristojnosti MDDSZE in CLLD)

- Podpora socialnemu podjetništvu v okviru prednostnega področja 6. A (Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti)

Ukrepi Socialnega podjetništva na MGRT:

a) Finančne oblike podpore: so namenjene podpori socialnim podjetjem in zadrugam s statusom socialnega podjetja v vseh fazah njihovega življenjskega cikla, in sicer v obliki

1. Subvencij za start-up fazo oziroma zagonsko fazo, kjer bo pomembna predvsem ustreznost priprave poslovnega načrta, inovativnost, tržna naravnost ter skladnost z načeli socialnega podjetništva in združništva. V višini 1 mio EUR, dodatno bodo podprte mladinske kooperative v višini 400.000 EUR.

Cilj: s prvim javnim razpisom podpreti vsaj 50 novonastalih socialnih podjetij oziroma zadrug s statusom socialnih podjetij oziroma novih podjetniških podjetij v okviru obstoječih socialnih podjetij.

2. Povratnih oblik pomoči (mikrofinanciranje) za fazo rasti in razvoja socialnih podjetij: medtem ko oblike in načina mikrofinanciranja iz naslova sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj še ne moremo natančno opredeliti, saj oblika in način izvajanja še nista znana. V tem trenutku razpolagamo z 12 mio EUR sredstev za mikrokredite.

Cilj: s temi sredstvi je mogoče podpreti 600 socialnih podjetij in zadrug v letu 2016. Predvidena višina mikrokredita je največ 25.000 EUR.

3. Subvencij za vzpostavitev podpornega okolja za socialna podjetja

Vsebina: v okviru podpornih okolij – partnerstev: regijskih mrež oziroma konzorcijev, hkrati s socialnimi inkubatorji za mlade, kjer se bodo financirale predvsem vsebine vzpostavljanja regijskih mrež ter partnerstev v obliki nadgradnje teh mrež z vzpostavljanjem povezav z obstoječimi podjetji v regiji (dostop do trga) in ponudniki finančnih virov (dostop do financiranja). Predmet financiranja (aktivnosti): vzpostavitev mreže, pridobivanje partnerjev in promocija.

Obseg sredstev: 600.000 EUR, od tega 450.000 za regijske mreže in 150.000 za socialne inkubatorje

Cilj: podpreti vsaj 12 regijskih mrež in največ 12 socialnih inkubatorjev za mlade.

Pomembno: regijske mreže bodo imele 3 mesece časa za vzpostavitev od dneva objave javnega razpisa.

4. Subvencij za mentorske sheme za socialna podjetja

Vsebina: mentoriranje v t. i. predinkubacijski fazi, v inkubacijski fazi in v fazi vstopa na trg.

Poseben sklop: spodbujanje podjetnosti pri mladih za vstop v podjetništvo (v višini 400.000 EUR pri prvem razpisu za obdobje 2016 – 2018, objava predvidoma v marcu 2016).

V nadaljevanju so bile predstavljene Nefinančne oblike podpore s posrednim finančnim vplivom, in sicer iz naslova novele Zakona o javnem naročanju in iz naslova Evropske direktive o storitvah v splošnem gospodarskem interesu. Predstavljeni so bili tudi ukrepi CLLD (lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost) z vidika spodbujanja socialne vključenosti in socialne ekonomije.

Jože Volfand je omenil, da je potrebno opredeliti koordinatorja in iniciatorja na regionalnem nivoju, kdo bo iniciator zainteresiranih deležnikov za te vsebine. Ali razvojne agencije, stičišče nevladnih organizacij, lokalne skupnosti. Izpostavil je potrebo po kvalitetnem partnerstvu in podpornem okolju, z vsemi ključnimi deležniki, akterji na lokalni in regionalni ravni.

Razprava:

Peter Misja, župan občine Podčetrtek, podpira sistem združništva ter izpostavlja potrebo po hitrem postopku objave razpisov.

Bojan Šrot, župan Mestne občine Celje, predvideva, da bodo glede na napovedanih 12 podpornih mrež in mladinskih mrež, koordinatorji v regijah razvojne agencije, ter podpira čas treh mesecev za pripravo mreže.

Dr. Selma Filipančič Jenko, društvo NOVUS, je predstavila Regionalno Stičišče nevladnih organizacij Savinjske regije in izpostavila vizijo regijska stičišča: postati močno regionalno stičišče, ki ponuja strokovno in kvalitetno podporo ciljni javnosti, postati center znanja in informacij za NVO, postati močen akter in spodbujevalec zagovorništva za izboljšanje položaja ter pogojev za delovanje NVO, postati predstavniško telo NVO v odnosu do lokalnih skupnosti in drugih relevantnih akterjev, ki oblikujejo in sprejemajo politike.

Z namenom, da bi nevladne organizacije imele večjo vlogo, je nujno medsektorsko sodelovanje, krepitev informiranosti, usposobljenosti, večja vloga pri oblikovanju lokalnih/regionalnih politik ter sodelovanje za reševanje lokalnih potreb in zagotovitev prakse mladim.

Srečko Prisljan, predsednik Sveta za razvoj nevladnih organizacij Savinjske regije, je predstavil Razvoj socialnega podjetništva in združništva v lokalni skupnosti. Izpostavil je, da so bili kandidati nevladnih organizacij v novi finančni perspektivi imenovani v Razvojni svet Savinjske regije. Izjemnega pomena je, da se v lokalnih skupnostih aktivirajo vsi potenciali. Nov model socialnega podjetništva omogoča nova delovna mesta. Lokalna skupnost se bo v tem primeru konkretno aktivirala. Pilotni primer dobrega sodelovanja je sodelovanje obrtnih zbornic in nevladnih organizacij. Na kratko so bili predstavljeni idejni razvojni projekti NVO Zgornje Savinjske doline.

V nadaljevanju posveta so sledile predstavitve dobrih praks na področju socialnega podjetništva in združništva

- Socialno podjetje Center ponovne uporabe, dr. Marinka Vovk

Prvo socialno podjetje v Sloveniji, 3E podjetniški izziv, ekologija-etika-ekonomija; Centri ponovne uporabe (9 enot) v Sloveniji delujejo po načinu javnih del, 20.000 ton materiala gre nazaj v uporabo (kroženje virov). Rešitev za tri probleme: kosovni material, preveč odpadkov, ogromno ljudi, ki nimajo možnosti dela. Izpostavljen je bil ključ socialnega podjetništva, da se ljudje zaposlijo, program je s tem dal dodano vrednost projektu. V okviru CPU v Vojniku deluje Medgeneracijski center.

Jože Volfand, je predlagal, da se v sklopu javnih naročil, pri Zakonu o zelenih javnih naročilih, upošteva predlog, to je olajšave za socialna podjetja.

- Socialno podjetje Mladinski center Dravinjske doline, Neža Pavlič
Zasebni zavod Mladinski center Dravinjske doline zaseda prva mesta centrov Urada za mladino in pokriva najbolj potrebna področja mladinske tematike, skupine mladih v Dravinjski dolini, vzpodbuja mednarodno mobilnost, obsega vsebinsko širok spekter (Mladinski center, KreAktor – spodbujanje socialnega podjetništva in zaposlovanja, Patriot, Medgeneracijski center) z namenom motiviranja mladih, da se samoaktivirajo. MC Dravinjske doline je ena izmed pisarn Stičišča nevladnih organizacij Savinjske regije.
- Socialno podjetje Kooperativa Ekoci, Irena Rotar
Kooperativa Ekoci je socialno podjetje s skupnimi cilji samooskrbe s hrano, ustvarjanjem delovnih mest, pobudami za ustanovitev zadrug in socialnih podjetij. S strani Stojana Praprotnika, RA Savinja, je bilo izpostavljeno podporno okolje podjetništvu v občinah Spodnje Savinjske doline (SSD). Pomembno je povezovanje s podjetji, v zadruge se združujejo vse funkcije: razvojno-tehnični sektor, center znanja, rešuje se problematika socialnega in podjetniškega značaja.

V nadaljevanju posveta so bili predstavljeni Potenciali razvoja socialnega podjetništva in zadrugištva v Savinjski regiji:

- Izkoriščanje obnovljivih virov energije: voda, sonce, veter in biomasa, Miro Kočnik, Zeleni razvojni preboj
Z Direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov energije bo vzpostavljena Podporna shema OVE in SPTE Agencije RS za energijo. Načrt delovanja podporne sheme za električno energijo iz OVE in SPTE za leto 2016 bo opredelil obseg razpoložljivih sredstev za izvedbo poziva in podal usmeritve za pripravo javnega poziva, s tem odobritev novih vstopov proizvodnih naprav v podporno shemo v obsegu 10 mio EUR.
- Lokalna samooskrba s hrano, Denis Ploj, socialno podjetje zadruga Dobrina
Zadruga za razvoj trajnostno lokalno preskrbo, izhaja iz Projekta EPK 2012 – izvajanje že leta 2011, Urbane brazde - Projekt lokalne prehranske oskrbovalne verige. S pridelovalci je bila ustanovljena zadruga, ki deluje po načelih socialnega podjetništva. Aprila 2015 pridobljen status socialnega podjetja. Področja delovanja Zadruga obsegajo prodajo tedenskih zaboječkov, izvajanje kmečkega cateringa, Trgovino in Hladilnico v Mariboru. Vključene so male kmetije, interes se povečuje.
- Kreiranje delovnih mest za mlade, Jernej Štromajer, socialno podjetje Mladinska zadruga Kreaktor
Predstavljena je bila ustanovitev mladinske zaposlitvene kooperative, ki omogoča članom coworking skupnosti KreAktor - laba razvijati njihove poslovne ideje tudi na trgu, trženje njihovih izdelkov in storitev ter posledično zaposlovanje mladih v njej. Med razvojnimi cilji so bili izpostavljeni: ureditev in zagon prostora za delovanje coworking skupnosti Kraktor-laba v prostorih MCDD, kasneje pa na novi lokaciji v centru Slov. Konjicah. Širitev mladinske zadruga kot primera dobre prakse, razvoj s strani države podprtega model mladinske samozaposlitvene zadruga.
- Socialne storitve in medgeneracijsko sodelovanje, Suzi Kvas, zavod Socio
Predstavljena je bila Varna hiša in medgeneracijski center; izpostavljeno je bilo, da imamo tri generacije s svojimi potrebami. Več kot 20 % starih prebivalcev potrebuje spremstvo pri nujnih opravilih: dostava na dom, podpora pri negi starejše generacije, potrebna je razširitev socialnih storitev, možnost socialnega podjetništva v sledečih dejavnostih: socialnih servisov, socialna oskrba, mladim družinam je potrebno ponuditi družinsko svetovanje, pri vzgoji in varstvu otrok, finančno svetovanje, mladim osebam in mladim v družini.

V nadaljevanju je bila predstavljena Inicijativa za vzpostavitev mreže za razvoj socialne ekonomije v Savinjski regiji – oblikovanje konzorcija za strateško partnerstvo s podpisom *Izjave o podpori razvoja socialne ekonomije v Savinjski regiji*.

Zaključki posveta:

- S strani Tadeja Slapnika in mag. Nene Dokuzov je bil predstavljen osnutek Deklaracije o partnerstvu za razvoj socialne ekonomije v Savinjski regiji, ki je bil zelo dobro sprejet in bo služil kot inicijativa za vzpostavitev mreže za razvoj socialne ekonomije v Savinjski regiji.
- Predlagano je bilo, da se podpis dokumenta koordinira preko podpornega okolja razvojne agencije, v povezavi z drugimi razvojnimi agencijami. Konkretno se opredelijo predlogi, kako se bo konzorciju pristopilo tudi preko Sveta županov občin Savinjske regije, obrtniških in gospodarskih zbornic ter civilnih nevladnih organizacij.
- Poda se pobuda k noveli Zakonu o zelenih javnih naročilih, da se upošteva predlog, olajšave za socialna podjetja
- MGRT-ju se predlaga, da v najkrajšem času pripravijo napovedane razpise za socialno podjetništvo.
- Vladni organi naj preučijo predloge civilne iniciative Ekoci Eko o ustanovitvi slovenskih delovnih (okoljskih) brigad in o ekološko Kulturno Okoljsko Socialnem Omrežju Slovenije, v katere bi vključili prejemnike socialnih pomoči in prijavljanje na Zavodu za zaposlovanje, da mesečno opravijo 100 ur družbeno

koristnega dela.

- MGRT si naj v medsektorskem dogajanju na vladni ravni prizadeva, da bi del okoljske takse namenili tudi za okoljske spodbude podjetjem, ki se ukvarjajo s ponovno uporabo.
- MGRT naj vzpostavi model, ki bo omogočal trajno delovanje socialnih podjetij, saj sedaj večina socialnih podjetij deluje na osnovi javnih del.